

arh. 03/12

EESTI ARHITEKTIDE LIIDU TEATAJA
NEWSLETTER OF THE UNION OF ESTONIAN ARCHITECTS

Arhitektuurikojast lk 2

Eestseisuse koosolekud lk 3

Lõppenud arhitektuurivõistlused lk 12

Käimasolevad arhitektuurivõistlused lk 14

Eelteave lk 14

Teated lk 15

Välissuhtlus lk 16

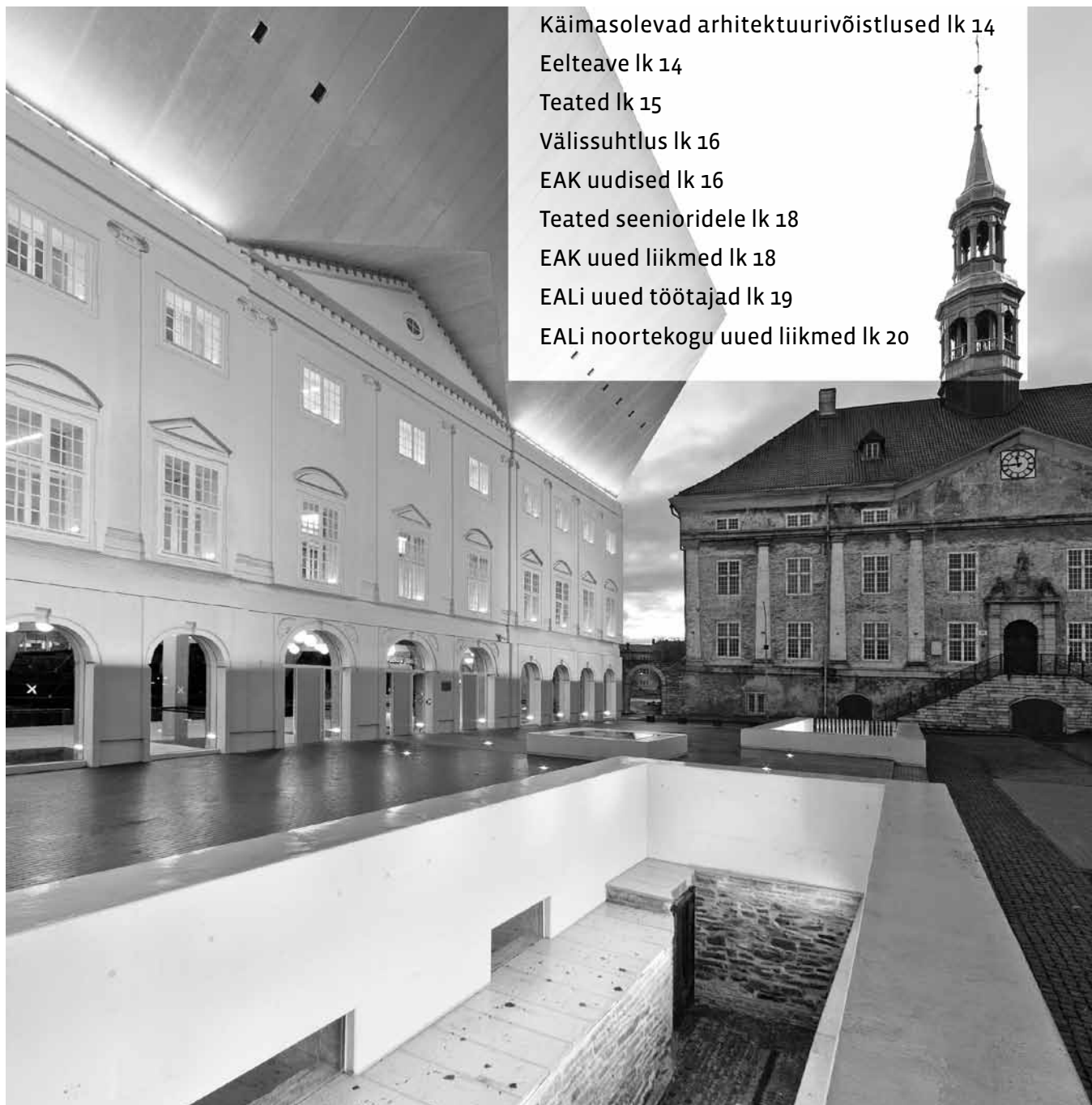
EAK uudised lk 16

Teated senioridele lk 18

EAK uued liikmed lk 18

EALi uued töötajad lk 19

EALi noortekogu uued liikmed lk 20

Tartu Ülikooli Narva kolledž, valminud novembris 2012. Autorid: Katrin Koov, Indrek Peil ja Siiri Vallner (Kavakava OÜ).
Projekti meeskond: Andro Mänd, Sten Mark Mändmaa ja Heidi Urb. Foto: Kaido Haagen.

ARHITEKTUURIKOJAST

Mõte laialipihustunud arhitektuurivaldkond uuesti kokku koondada on EALis settinud juba mõnda aega. Asi võttis ilmet, kui 2011. aasta kevadest hakkasid korrapäraselt toimuma arhitektuurivaldkonna põhiinstitutsioonide – EALi, EKA arhitektuuriteaduskonna, Eesti Arhitektuurikeskuse ja Eesti Arhitektuurimuuseumi – ühiskoosolekud. Algselt EALi juhatuse laiendatud koosolekust on aja jooksul välja kasvanud uus koostöövorm: arhitektuurikoda, kuhu on lisandunud Tallinna Tehnikakõrgkooli arhitektuuri ja keskkonnatehnika teaduskond, Eesti Sisearhitektide Liit, Eesti Maastikuarhitektide Liit, Eesti Planeerijate Ühing, Linnalabor ja Kultuuriministeerium (keda esindab arhitektuurivaldkonna projektijuht). Koostöö tulemusena valmis suvel arhitektuurikojas Eesti arhitektuurivaldkonda puudutav tekstiosa, mis lisatakse Kultuuriministeeriumis koostatavasse dokumenti „Riigi kultuuripoliitika arengusuunad aastani 2020”. Edasi peaks koostöö jätkuma vahepeal seiskunud „Arhitektuurivaldkonna tegevuskava 2013–2016” alal.

Arhitektuurikoja kokkukutsumise mõte on luua koostegutsemisest uus sünergia, vahetada teavet kogu arhitektuurivaldkonnas toimuvast, kavandada ühiseid ettevõtmisi, täpsustada arhitektuuri ja planeerimist puudutavaid seisukohti, et olla nii riigi kui ka kohalike omavalitsuste hea koostööpartner.

Meil on tekkinud tava, et arhitektuurikoja koosolekud peetakse järgemööda koja liikmete juures. Kokkusaamisi on peetud tehnikakõrgkoolis, sisearhitektide liidus ja arhitektuurimuuseumis. Tänu sellele oleme saanud vahetut infot nende organisatsioonide kohta ja võimaluse planeerida tulevast koostööd.

Koos on koostatud ühist sündmuste kalendrit, et vältida ürituste kattuvust ja paralleelsust. Samuti on mõlgutatud mõtteid tulevase võimaliku ühisruumi või -hoone teemal.

Arhitektuurikoja liikmetega kavandame ühist 2012. aasta lõpu seminari ja aastavahetuse pidu. Sellega loobume tänava loomeliitude ühisürituse formaadist ja keskendume selgelt arhitektuurivaldkonnale. Samad mõtted on meil ka 2013. aasta suvepäevade suhtes.

Arhitektuuriinstitutsioonide koostöö toimib juba edukalt Tallinna arhitektuuribinnaali ettevalmistamisel, millesse on kaasatud EAK, EAL, EKA, arhitektuurimuuseum ja Tallinna Linnavalitsus.

Arhitektuurivaldkonna koostööplatvorm on arhitektuurikoja näol tekkinud. Kui asi on hea, hakkab ta toimima ja siis on lootust, et ka ühiskond hakkab arhitektuuriteemasid rohkem tähtsustama.

Loodame siis koos!

Kalle Vellevoog

EALi aseesimees

Eesti Arhitektide Liit

Reg-kood: 80053223
Aadress: Lai 31, 10133 Tallinn
Üldfaks: 611 7431
E-post: info@arhliit.ee
Kodulehekülg: www.arhliit.ee

Pangarekvisiidid: ak 10022011720004, SEB

EALi liikme aastamaks on 80 eurot, seenioridel kuni 70. eluaastani ja noorliikmetel 10 eurot.

EALi esimees on Peeter Pere.

EALi aseesimehed on Ingrid Aasoja, Jaak Huimerind, Tõnu Laigu, Villem Tomiste ja Kalle Vellevoog.
Tegevdirektor Ingrid Mald-Villand: tel 611 7435, ingrid@arhliit.ee
Sekretär Signe Liivaleht: tel 611 7430, signe@arhliit.ee
Projektijuht Kairi Rand: tel 611 7433, liina@arhliit.ee
Projektijuht Ingrid Kormašov: tel 611 7432, ingridk@arhliit.ee
Kommunikatsioonispetsialist Tiina Shein: tel 611 7430, info@arhliit.ee
Raamatupidaja Anne Kerge: tel/faks 611 7434, anne@arhliit.ee
EALi kontori lahtiolekuajad: E–R kl 10–17.
EALi eestseisuse koosolekud on üle nädala neljapäeviti algusega kl 16.30.

7. JUUNI 2012

☒ **Maa-ameti planeeringute osakonna juhataja** kt Martti Preem andis eestseisusele ülevaate oma ametitegevusest. Planeeringute osakond täidab ruumilise planeerimisega seotud ülesandeid. Peamiselt kuuluvad nende hulka:

- ameti ruumilise planeerimisega seotud ülesannete täitmise korraldamine ja koordineerimine;
- osalemine planeeringumenetlustes, riigi huvide esindamine planeeringumenetluses omaniku, puudutatud või huvitatud isiku esindajana, sh riigimaade detailplaneeringute tellimise korraldamine ja selleks lähteülesannete koostamine;
- planeeringuteabe andmekogumite arendamise ja koostalitlusvõime tagamine ja koordineerimine;
- ameti struktuuriüksuste nõustamine ruumilise planeerimise küsimustes.

Osakond teeb tihedat koostööd Maa-ameti geoloogia osakonnaga, kes vastutab maakonna-, üld- ja detailplaneeringute kooskõlastamise eest, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleva maardlal või selle osal.

☒ Laur Pihel avaldas **nõrdimust advokaat Anto Variku ametitegevuse** suhtes. Variku ei ole siiani suutnud algatada kohtuprotsessi arhitektuuribüroo Eensalu & Pihel (arhitektid L. Pihel ja Tauno Aadma) poolt Neeme külla projekteeritud palkmaja projekti plagieerimise asjus.

EAL eraldas 2011. aastal L. Pihelile kõnealuse plagieerimisjuhtumi lahendamiseks vajalike õigusabikulude katteks EALi loomestipendiumi 50 000 krooni. Ühtlasi soovitas EALi toonane eestseisus pöörduda Pihelil õigusabi saamiseks advokaat Variku kui hinnatud ja arhitektide eelistatud advokaadi poole. Paraku ei ole Variku suutnud aasta jooksul kohtuprotsessi algatamiseks vajalikke materjale ette valmistada, andes Pihelile vaid katteta lubadusi töö lõpetamise kohta.

Eestseisus **pidas** Variku tegevusetust **lubamatuks ja kahetsusväärseks** ning **asus seisukohale**, et Pihel peaks advokaati vahetama. Ühtlasi **otsustas** eestseisus Varikut enam mitte soovitada.

☒ Tartu Linnavalitsus saatis EALile ülevaatamiseks ja **kooskõlastamiseks Tartu Waldorffkeskuse arhitektuurivõistluse tingimused**. EALi arhitektuurivõistluste töörühma liige Raivo Kotov tutvustas eestseisusele kõnealuse võistluse ala ja tingimusi. Järgnes tingimusi puudutav arutelu.

Eestseisus **otsustas** Tartu Waldorffkeskuse arhitektuurivõistluse tingimused kooskõlastada juhul, kui võetakse arvesse järgmisi märkusi.

- Žürii koosseis peaks olema järgmine: tellija esindajad – kolm liiget; arhitektid – neli liiget, kellest vähemalt kolmel on volitatud arhitekt IV või V kutse (see nõue tuleneb riigihangete seadusest).
- Kui žürii töösse kaasatakse välisarhitekt, soovitab EAL kutsuda see kulude kokkuhoiu huvides mõnest Eesti lähiriigist.
- EAL on valmis nimetama žüriisse kaks-kolm arhitekti olenevalt sellest, kas välisliige otsustatakse žürii töösse kaasata või mitte. Kahte Tartu linnaarhitekti EAL žürii töösse kaasata ei soovita, pigem võiks valida, kas Tõnis Arjus või Tiit Sild.
- EAL peab oluliseks, et enne žürii töö algust tehtaks saabunud võistlustööde vastavuse ekspertiisi. Ekspertiisi peab tegema arhitekt. Tavaliselt on selleks lähteülesande koostanud arhitekt, kuid võib kokku leppida, et ekspertiisi teeb keegi žürii liikmetest, kes on arhitekt (EAL võib selle ise kokku leppida). Ekspertiisi koostamise tasu võiks olla 400–500 eurot. Juhendi p 11.1 lause „Komisjon ei hinda kavandi ideelist ega vormilist osa” järele võiks selguse huvides lisada: „Kavandi vormilist vastavust lähteülesandele kontrollib enne hindamiskomisjoni tööle hakkamist ekspert.”
- EAL peaks võistlusega seonduva koostöö tegemiseks sõlmima lepingu nii riigihanke korraldamiseks, võistlustööde vastavuse ekspertiisi tegemiseks kui ka nende žürii liikmete töö tasustamiseks, kelle EAL on žüriisse määranud.

☒ SKANSKA EMV ASi kinnisvara arenduse valdkonnajuht Oliver Makko saatis Tallinna Linnavalitsuse (E. Männi) ettepanekul EALile läbivaatamiseks ja kooskõlastamiseks Tallinna Admiraliteedi kvartali kruntide **Mere pst 14 ja Ahtri 1 hoonestuseks parima arhitektuurse eskiislahenduse** leidmiseks kavandatava kutsutud osalejatele **arhitektuurivõistluse** lähteülesande. Võistlustele on osalema kutsutud viis arhitektuuribürood.

EALi arhitektuurivõistluste töörühm vaatas võistluse lähteülesande (üldtingimused) läbi ning esitas selle kohta muudatus- ja täiendusettepanekuid. Muu hulgas tegi EAL SKANSKA EMV ASile järgmised ettepanekud:

- korraldada Mere pst 14 ja Ahtri 1 hoonestusele parima arhitektuurse eskiislahenduse leidmi-

- seks kombineeritud osalusega (kutsutud osalejad ja avalik voor) arhitektuurivõistlus;
- et võistluse žüriis oleksid ülekaalus arhitektid, määrata žüriisse kolm EALi esindajat.

Oma vastuskirjas EALile teatas SKANSKA, et ei ole nõus arvestama Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti tellitud võistlusala hõlmava detailplaneeringu (sh Kultuurikatla) liikluslahendusega. Kombineeritud osalusega võistluse korraldamiseks on SKANSKA nõus eraldama preemia (3000 eurot) vaid I koha tööle. Osalustasudeks on SKANSKA planeerinud kõikidele kutsututele à 4000 eurot.

Eestseisus, arutanud võistlusega seonduvaid küsimusi, **jäi järgmiste seisukohtade juurde:**

- et tegemist on Tallinna linnaruumis väga olulise asukohaga, peaks arhitektuurivõistlus olema avalik;
- preemiafond peaks kombineeritud (avaliku ja kutsutud osalejatega) võistluse puhul olema suhtega 50 : 50, st kui kutsutud osalejatele makstakse 20 000 eurot, peaks avaliku võistluse auhinnafond olema samuti 20 000 eurot. Tegemist on väga suure lahendust vajava pinnaga, mis eeldab suuremat preemiafondi, kui praegu osalustasudena välja on pakutud;
- on oluline, et võistlejad arvestaksid oma töödes Kultuurikatla detailplaneeringu lisades (Kultuurikatla, linnahalli ala ja merevahelise ala detailplaneering 2011, vastu võetud 21. detsembril) välja pakutud perspektiivse liiklusskeemi ja mahulise ettepanekuga (uus ehitusjoon vana linnapoolses küljes; mereäärset ala ja vanalinna ühendav läbikäik õiges kohas). See teema tuleks SKANSKA EMV ASil Tallinna Linnavalitusega läbi rääkida.

Eestseisus **oli nõus** kooskõlastama tingimused juhul, kui võetakse arvesse esimest ja teist ettepanekut; kolmanda ettepaneku arvestamist võiks SKANSKA EMV AS kaaluda ja Tallinna Linnavalitsuselt selleks nõusoleku küsida. EALi-poolsed žüriiliikmed **oli** eestseisus **nõus** esitama vaid võistluse kooskõlastamisel.

Eelnimetatud EALi seisukohad **otsustati** edastada SKANSKA EMV ASi esindajatele.

- ☑ Suvel algavate **arhitektuurivõistluste tingimuste** kooskõlastamine **otsustati** delegeerida eestseisuse puhkamise ajaks EALi võistluste töörühmale.
- ☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Aleksandr Zverevi** EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** A. Zverevi EALi **liikmeks vastu võtta**.
- ☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Lidia Zarudnaja** EALi noortekojade liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** L. Zarudnaja EALi **noortekojade liikmeks vastu võtta**.

☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Kadi Paluoja** EALi noortekojade liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** K. Paluoja EALi **noortekojade liikmeks vastu võtta**.

☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Alvin Järvingu** EALi noortekojade liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** A. Järvingu EALi **noortekojade liikmeks vastu võtta**.

☑ **Vaadati läbi** 6. juunil 2012. aastal EALile esitatud **loomestipendiumitaotlus**. **Otsustati eraldada** stipendium suurusega 2500 eurot Peeter Perele (taotletud summa: 2500 eurot). Stipendiumi kasutuseesmärk on osalemine Berliini Petriplatz'i kolme religiooni (kristluse, juudi, islami) ühise palve- ja õppekeskuse arhitektuurivõistluse finaalis (sh võistluse korraldajate Berliini seminari külastamine; religioosete ja varemetele ehitatud hoonete uurimine ja külastamine; võistlustöö teostamine, mudelite tegemine, vormistamine). Oodatav tulemus on edukas esinemine võistluse finaalis.

16. AUGUST 2012

☑ Eesti Vabariigi suursaatkond Prantsusmaal soovitas EALi eestseisusel eraldada **Ralf Löökesele EALi vahenditest toetust**, mille abil osaleda Euroopa noorte arhitektide ümarlaul 25. septembril Pariisis Arsenale'i paviljonis.

Eestseisus **arutas** suursaatkonna ettepanekut ja **toetas** seda. **Pakuti välja**, et Lööke võiks selleks küsida loovisikute stipendiumi. Tähtaeg selleks on 12. september.

☑ Ida-Viru keskhaigla moodustab **kunstiteose tellimise riigihanke komisjoni** ja tegi EALile ettepaneku esitada omapoolne žürii liige. EALi eestseisus **otsustas** žürii liikme nimetada juhul, kui see saab oma tegevuse eest tasu. Minimaalne netotasu peaks olema 200 eurot.

Lisaks **tehti ettepanek** lisada tingimustesse summa, mille eest sihtasutus soovib kunstiteost tellida.

☑ J. Huimerind tegi lühikokkuvõtte **Tallinna Maxima kaubanduskeskuse projekti saamiseks** korraldatava **arhitektuurivõistluse** taustast.

Maxima soovib ehitada kaubanduskeskuse Merivälja tee ja Puki tee vahelistele kruntidele. Üldplaneeringu järgi on Merivälja tee äärde kavandatud segafunktsiooniline ala ja Puki tee äärde väikeelamute ala. Detailplaneeringu algatusotsust veel pole. Tallinna Linnaplaneerimise Amet on väljendanud seisukohta, et hoone ei või tulla Puki teele lähemale kui 18 m, see aga sunniks ehitama kaubanduskeskuse elamukruntidele. Puki tee elani-

kud on väljendanud vastumeelsust üldplaneeringu igasuguse muutmise vastu (2012. aasta kevade kiri linnavalitsusele). Sisuline vaidlus planeeringu üle on juba alanud.

EALi võistluste töörühm leiab, et tuleks jääda üldplaneeringu põhimõtete juurde, sest selle muutmine pole põhjendatud. Kaubanduskeskus peaks jääma Merivälja tee 80e krundi piiridesse, st kaubandushoone ja parkla tuleks planeerida kuni praeguse kraavini. Nii säiliks Puki tee poolsed elamukrundid ja kõrghaljastus, mis loob piisava puhvri. EALi võistluste töörühma arvates tuleb teha kohe selline lähteülesanne, mis välis- takis edasised suuremad vaidlused. J. Huimerind tegi ettepaneku, et kui ei jõuta ühisele seisukohale, taganeb EAL lepingust Maximaga.

Maxima volitatud aktsiaseltsi TTP esindaja Taimi Lokotari sõnul on nende seisukoht jätta arhitektidele võimalikult vabad käed ja arvestada Tallinna Linnaplaneerimise Ameti seatud projekteerimistingimustega, et saada hea arhitektuurne lahendus.

Kokkuvõttes **jõudis** eestseisus ühisele **seisukohale**, et Puki tee ja selle ümbruskonna jaoks on parim lahendus jätta alles võimalus ehitada Puki tee poole eramud või ridamajad. Seega tuleks võistlustingimustes määrata kaubandushoone, selle parklad ja teenindus üldplaneeringus märgitud alale ehk põhimõtteliselt Merivälja tee 80e krundile. Võistluse käigus tuleks juba arvestada (kaubahoovide paigutamisel, akende suunamisega jne) võimalike väikehoonete ehitamisega Puki tee äärde tulevikus. Kaubanduskeskus koos parkla ja kaubalogistiliste rajatistega peab jääma nii Puki teest kui ka lõunakaares olevatest kruntidest sellele kaugusele, et need ei segaks eramajade omanike huvisid. Samal ajal pole põhjust luua võistlustingimustega piiranguid kaubanduskeskuse paigutusele sõiduteede poolses küljes.

☑ Vaadati läbi **Tallinna Pirita rannaala arhitektuurivõistluse tingimused** ja **tehti** EALi arhitektuurivõistluste töörühma soovitude põhjal järgmised märkused ja ettepanekud.

- Võistlusülesande p A1.1 järgi on väljaehitamise piirmaksumus 70 miljonit eurot (koos km-ga). See on väga suur summa, millega võrreldes on auhinnafond 11 850 eurot ja pakutud žüriitasu ülimalt tagasihoidlik. Sellise objekti (u 60 ha suurune maa-ala) eskiis võiks maksta 30 000–60 000 eurot, mis eeldab umbes samas mahus preemiafondi. Eeldatavasti laekub 20–25 võistlustööd ja nende läbitöötamise mahtu arvestades on 160 eurot žürii liikmele liiga väike tasu. EAL tegi ettepaneku suurendada žürii tasu, mis on avalike võistluste puhul olnud üldiselt 500 eurot (netotasu).
- Arhitektide ja mitteametite tasakaal žüriis pole paigas. EALi võistluste juhendi

järgi peavad üle poole žüriiliikmetest olema spetsialistid – diplomeeritud arhitektid või maastikuarhitektid.

- Punkt B9.4 – kuna tegemist on suuremahulise teede ja trasside projekteerimisega, tuleb koostada ka eriosade tööprojekt, muidu ei saa Tallinna Linnavalitsusest ehitusluba. Samuti on soovitatav tellida tööprojekt arhitektuuri osale, väikevormide ja haljastuse lahendusele. Ei ole mõeldav, et seda teeb keegi teine kui autor.
- Lisa 4 p 10 – riiklike maksude tõendit ei ole viimasel ajal nõutud, seda kontrollib hankija nüüd ise. Nii võiks olla ka selle võistluse puhul.
- Lisa 5 p 9 – sellise nõusoleku andmisel tuleb arvestada võimalik töö maht hinnapakumisse.
- Sama kehtib lisa 6 kohta – selle võiks panna detailplaneeringu koostaja kohustuseks või mõelda selle üle veel.
- Lisa 8 ehk lepingu projekt puudub.
- Võistlusülesande lisa C4 on 1996. aasta dendroloogiliste andmetega. Ilmselt ei ole see enam ajakohane alusmaterjal ja seda võiks uuendada.
- Mitmel pool on viited EVS 811:2006-le, peaks aga olema viide EVS 811:2012-le.

Eestseisus **oli nõus** võistlustingimused kooskõlastama ja määrama žüriisse oma liikmed juhul, kui eeltoodud märkusi võetakse arvesse. Žürii liikmeteks **pakuti** Katrin Koovi (loobus hiljem), Kalle Vellevoogi (nõus), Karli Luike, Karin Bachmanni, Markus Kaasikut.

Lisaks **tehti ettepanek** kaaluda võistlusala laiendamist Merivälja tee ja mere vahelisele rannaribale kuni Merivälja muulini, sidudes ala Viimsisuunalise kergliikluskoridoriga.

☑ Ülar Mark ja Kalle Vellevoog andsid ülevaate **Eesti Arhitektuurikeskuse (EAK) loovjuhi konkursist**. Avalik konkurs ebaõnnestus ja nõukogu otsustas jätkata otseläbirääkimisi kandidaatidega. Tõstatus loovjuhi vastutusvaldkonna teema – EALi juhatus tegi ettepaneku eraldada loovjuhi ülesannetest finantsvastutus, sh raha leidmine. Tõnu Laigu ettepanek oli, et EAK võiks tegeleda vabalt oma asjadega ilma EALi pideva kontrollita, tingimisel et saaksime kokku lepitud, et EALi rahastaks riik.

EAKi nõukogu laiendamise küsimuses **jäädi eriarvamusele. Peeti vajalikuks** kohtuda EKAg, et seda teemat eraldi arutada.

☑ Ingrid Mald-Villandi ettepanekul **otsustati kinnitada Eesti Kultuurkapitalile IV kvartali esitatavad taotlused**.

☑ **Vaadati läbi** P. Pere, Villem Tomiste, J. Huimerinna, T. Laigu ja K. Vellevoogi **loomestipendiumi taotlused** (ä 550 eurot) osalemiseks Veneetsia biennaali avamisüritusel. Samuti **vaadati läbi**

V. Tomiste taotlus (2005,58 eurot) 2013. aasta Tallinna arhitektuuribiennaali ettevalmistamiseks. Isikud, kelle taotlused olid arutuse all, välju- sid ruumist.

Eestseisus **otsustas** taotlused rahuldada. 2012. aasta jooksul on EALil stipendiumitena võimalik eraldada veel 31 543 eurot.

☑ EALi **uuteks liikmeteks otsustati** ühehäälselt **vastu võtta** Kaidi Õis, Karin Tõugu, Kadri Klementi ja Aet Ader.

13. SEPTEMBER

☑ EAL saatis liidu liikmetele üleskutse esitada ettepanekuid ajavahemikus 01.01.2011–31.12.2012 valminud silmapaistvate objektide kohta, et eestseisus saaks nende seast välja valida viis sobivat tööd, mis **esitatakse Mies van der Rohe 2013. aasta auhinnale**. Eestseisus **tutvus** esitatud objektidega ja **valis välja** auhinnale esitatavad tööd:

- NO99 põhuteater (Tallinn, Skoone bastion), arhitektid Maarja Kask, Ralf Lööke, Karli Luik, Pelle-Sten Viiburg (Salto Arhitektuuribüroo OÜ);
- lennusaadama vesilennukite angaaride rekonstruktsioon, arhitektid Andrus Kõresaar, Raivo Kotov, Indrek Mikk, Olga Batuhtina, Margit Aule, Margit Argus, Tõnis Savi (KOKO arhitektid);
- Tartu Tervishoiu Kõrgkool, arhitektid Indrek Peil ja Siiri Vallner (KAVAKAVA); kaasautorid Johannes Feld, Sten-Mark Mändmaa, Andro Mänd, Ragnar Põllukivi, sisearhitekt Tarmo Piirmets (PINK);
- Tartu Ülikooli Narva kolledž, arhitektid Siiri Vallner, Katrin Koov ja Indrek Peil;
- Floriade 2012 Eesti paviljoni projekt „Koda”, arhitektid Joel Kopli ja Koit Ojaliv.

☑ Euroopa Arhitektide Nõukogu (ACE) tegi EALile ettepaneku **määrata rotatsiooni korras ACE juhatuse EALi esindaja**. Tekkis küsimus, kas EAL peaks ACE ettepaneku vastu võtma ja kui jah, siis kes võiks EALi esindada. Eestseisus **pidas** ACE juhatuse töös osalemist perspektiivseks. EALi esindajana **otsustati** ACE juhatusse määrata Indrek Näkk.

☑ **Vaadati läbi** 12. septembril 2012. aastal EALile esitatud **loomestipendiumitaotlused**. Stipendiumid **jaotati** alljärgnevalt (vt tabelit kõrvallehel).

☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Ingrid Aasoja** EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** I. Aasoja EALi **liikmeks vastu võtta**.

☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Tarmo Milleri** EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** T. Milleri EALi **liikmeks vastu võtta**.

☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Artur Staškevitši** EALi noortekogu liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** A. Staškevitši EALi **noortekogu liikmeks vastu võtta**.

☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Sille Pihlaku** EALi noortekogu liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** S. Pihlaku EALi **noortekogu liikmeks vastu võtta**.

☑ Eestseisus, vaadanud läbi **Johanna Jõekalda** EALi noortekogu liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, **otsustas** J. Jõekalda EALi **noortekogu liikmeks vastu võtta**.

☑ V. Tomiste teavitas eestseisust oma lõplikust ja läbikaalutletud **otsusest astuda tagasi EALi juhatuse aseesimehe ametikohalt**. Oma otsust põhjendades viitas V. Tomiste EALi aseesimehe K. Vellevoogiga üles kerkinud erimeelsustele, mis tekkisid seoses SKANSKA poolt Tallinna Admiraliteedi kvartali kruntide Mere pst 14 ja Ahtri 1 hoonestuseks parima arhitektuurse eskiislahenduse leidmiseks korraldatud kutsutud osalejatega arhitektuurivõistlusega.

Kuna V. Tomiste võitis 2002. aastal kõnesoleva ala jaoks korraldatud planeeringulahenduse võistluse, siis tema arvates oleks SKANSKA pidanud hea tava kohaselt ja järjepidevust silmas pidades kutsuma võistlusele osalema ka tema. Seda SKANSKA aga ei teinud, nii nagu ta polnud nõus arvestama EALi ettepanekuga kaasata V. Tomiste kutsutud osalejana arhitektuurivõistlusele. V. Tomiste peab lubamatuks ja ebaetiliseks, et juhatusse kuuluv K. Vellevoog oli nõus kutsutud osalejana kõnealuselt arhitektuurivõistlusest osa võtma, eirates seega EALi juhtkonna aastatepikkust pidevat tööd hea tava ja järjepidevuse järgimise nimel. 2002 korraldatud võistluse ajal oli K. Vellevoog EALi esimees, nagu ta praegu on juhatuse liige. EALi eestseisus SKANSKA korraldatud võistlust ei kooskõlastanud. Siiski, kui võistlusel osaleb juhatuse liige või temaga seotud büroo, on V. Tomiste arvates tegemist liidu poolt võistlusele kooskõlastuse andmisega.

K. Vellevoogi sõnul ei kutsunud SKANSKA arhitektuurivõistlusele osalema mitte konkreetselt teda, vaid tema bürood (AB JVR), toetudes nende vahelisele pikaajalisele koostööle. Arhitektuuri- büroole JVR edastati vaid lühiteave võimaliku võistluse kohta. Võistluse tingimused, ajakava ja kutsutud osalejad said neile teatavaks alles siis, kui SKANSKA pöördus juba valmis tingimustega EALi poole. Nendest selgus, et SKANSKA oli valinud välja viis bürood, mille liikmete hulgas oli nii

Uued liikmed

Uued liikmed

Mies van der Rohe 2013. auhinnale esitatavad tööd

V. Tomiste tagasiastumine

ACE juhatuse ja EAL

Stipendiumitaotlused

Taotleja	Taotletav stipendium (eurodes)	Stipendiumi kasutuseesmärk	Lisateave	Määratud stipendium (eurodes)
Indrek Allmann	3100	Arhitekti viimase 15 aasta loomingulist tegevust käsitleva raamatu kokkupanemine ja lühidokumentaalfilmi salvestamine	Kaasrahastaja Arhitektuuri-büroo Pluss OÜ	3100
Indrek Suigusaar	3100			3100
Jüri Okas	3000	Loometegevust kajastava ülevaate-raamatu koostamine (J. Okase ja M. Lõokese loometegevus aastatel 1975-2012, projektid, ehitatud hooned, 530 reproduktsiooni)	Eelarve 17 400 eurot	3000
Marika Lõoke	3000			
Kalle Vellevoog	600	Osalemine EALI esindajana Šotsis rahvusvahelisel arhitektuurifestivalil „Ökokallas”	Omafinantseering: majutus, lend Sotši–Moskva	600
Aleksandr Zverev	600			
Ilmar Heinsoo	560	Arhitektide kaheksatasemelise kutsesüsteemi tutvustamine, kommenteerimine ja edendamine	28 t x 20 eurot	560
Toomas Tammis	1000	Loominguline enesetäiendusreis Jaapanisse 24.08–09.09.2012	Eelarve 1787	1000
Toivo Tammik	3195	Rein Vainküla arhiivi korrastamine, kataloogi ja näituse ettevalmistamine oktoobrist 2012 kuni maini 2013		3195
Margit Mutso	630	Veneetsia XIII arhitektuuribiennaali külastamine, selleteemalise eriväljaande koostamine ajalehes Sirp		630
Maarja Kask	700	Veneetsia XIII rahvusvahelise arhitektuuribiennaali külastamine (august 2012)	Eelarve 960 eurot, sh omafinantseering 260 eurot	640
Ralf Lõoke	700			640
Karli Luik	700			640
Madis Eek	500			500
Reio Avaste	442,67			442,67
Ralf Lõoke	597	Osalemine Pariisis Arsenale'i paviljonis Euroopa noorte arhitektide ümarlinal „La jeune architecture europeene”	Eelarves sisaldub omafinantseering	597
Kadri Klementi	1000	Tallinna arhitektuuribiennaali (TAB 2013) ettevalmistamine ja kureerimine		1000
Aet Ader	1000			1000
Karin Tõugu	1000			1000
Kaidi Õis	1000			1000
Mai Shein	1000	Loominguline enesetäiendusreis Jaapanisse		1000

praegusi kui ka endisi eestseisuse liikmeid, samuti V. Tomiste endised äripartnerid.

K. Vellevoog ei leia, et AB JVR oleks pidanud taandama ennast sellest võistlusest, kui selgus, et V. Tomistet ei kaasata. K. Vellevoogi jaoks on selline mõttearendus kummaline. Teave kavandatava võistluse kohta oleks võinud V. Tomisteni jõuda samavõrd ka tema sõprade ja endiste firmaaslaste kaudu.

P. Pere, kes oli mainitud erimeelsustega juhatuse liikmena juba varem kursis, **tegi ettepaneku nimetada V. Tomiste asemele juhatuse uueks liikmeks Ingrid Aasoja**, kes on seni eestseisuse töös osalenud noortekogu esindajana.

Eestseisus **kiitis** I. Aasoja kandidatuuri **heaks** ja **kinnitas** ta EALi juhatuse uueks liikmeks.

☑ I. Mald-Villard teavitas eestseisust, et mitu aastat tagasi korraldas **EAL teenetemedalitele** lahenduse saamiseks võistluse, mille võitis Bruno Lillemets, kellelt EAL on nüüd igal aastal medaleid tellinud. Lillemetsa disainitud teenetemedalid on väga ilusad ja erilised, kuid nende miinuseks on nende mittefunktsionaalsus – kui medalisaaja peaks soovima oma medali nähtavalt välja panna, nt asutuse vitriini või riiulile, siis ei saa ta seda medali kuju ja kontseptsiooni tõttu teha.

Eestseisus **otsustas** korraldada EALi teenetemedalite uue lahenduse saamiseks võistluse. Enne võistluse väljakuulutamist **otsustati** luua medali uus kontseptsioon ja koostada konkursitingimused.

☑ Tõstatus küsimus, mis seisus on **Eesti Arhitektuurikeskuse (EAK) uue juhataja (juhatuse esimehe) valimine** ja kas on vastu võetud otsus EAKi nõukogu laiendamise kohta.

K. Vellevoogi sõnul toimub 20. septembril EAKi üldkoosolek, misjärel kohtuvad EAKi nõukogu liikmed ühe võimaliku EAKi juhataja kandidaadi Raul Järgiga. Järgmisel nädalal toimub EAKi nõukogu, EAKi praeguse juhi Ülar Margi ja EKA esindajate kokkusaamine, kus tuleb arutuse alla EAKi nõukogu laiendamine.

T. Laigu oli seisukohal, et EAL peaks Eesti Arhitektuurikeskusest lahku lööma ja EAKile tegutsemiseks vabad käed andma. Selle asemel et arutada ikka ja jälle arhitektuurikeskusega seonduvaid probleeme, peaks eestseisus keskenduma hoopis EALi tegevuse edendamisele.

☑ Et meedias on esile kerkinud probleem Tallinnas asuva **Mustpeade maja tagastamisega** Mustpeade vennaskonnale, peeti vajalikuks kujundada selles küsimuses EALi seisukoht. Eestseisus **ei võtnud** Mustpeade maja tagastamise suhtes **seisukohta**, kuid **oli** kindlalt **arvamusel**, et maja peaks jääma avalikku kasutusse.

☑ J. Huimerind andis eestseisusele ülevaate Tallinna aadressile **Suur-Ameerika 1 / Väike-Ameerika 2 tuleva ministeeriumide ühishoone eskiisprojekti** koostamisest.

2012. aasta augustis oli Tallinna Keslinna Valitsuses avalikul väljapanekul kõnealuse hoone eskiisprojekt, mille autor on Martin Aunin. EALi eestseisuse liikmetest käisid eskiisprojektiga tutvumas J. Huimerind, T. Paaver ja K. Vellevoog, kes kujundasid selle kohta EALi seisukoha ning koostasid Tallinna Linnaplaneerimise Ametile (TLPA) saatmiseks vastuväite. Selles kinnitas EAL, et jääb kõnealuse eskiisprojekti puhul oma varasema, 25.11.2011. aastal võetud ja TLPAle saadetud seisukoha juurde, mille kohaselt tuleks säilitada arhitekt Ülo Ilvese projekteeritud arhitektuurivääruslik hoone, mis kajastab stiilipuhtalt oma ajastu arhitektuurilist suundumust, ja kaasata hoone autor renoveerimisprotsessi. Kirjas viidati ka asjaolule, et eskiis ei anna piisavat ülevaadet, kuidas ja kuivõrd kavatsetakse olemasolevat hoonet säilitada. Mõistlikuks ega põhjendatuks ei peetud ka riigi esindushoone peasissepääsu kavandamist Suur-Ameerika tänava poolsesse külge, mille tagajärjel kaoks hoone side praeguse linnaväljakuga ja linnaruumiliselt tervikliku kooslusega.

Projekti autorid büroost EA Reng on avaldanud soovi tulla kõnesolevat projekti 17. septembril 2012. aastal EALi juhatusele täpsemalt tutvustama ja selgitama. Pärast EA Rengi esindajatega kohtumist otsustatakse kujundada EALi lõplik seisukoht aadressile ministeeriumide ühishoone eskiisprojekti kohta.

27. SEPTEMBER 2012

☑ EAL saatis liidu liikmetele üleskutse esitada ettepanekuid oktoobrist 2011 kuni septembri 2012 valminud objektide kohta, et eestseisus saaks nende seast välja valida silmapaistvamad tööd, mida esitada **Eesti Kultuurkapitali 2012. aasta arhitektuuri sihtkapitali aastapremiale**.

Eestseisus **tutvus** esitatud objektidega ja **valis välja** aastapremiale esitatavad tööd.

Arhitektuurivaldkond

- Kuressaare Ametikooli ettevõtuserialade õppebaas (disainimajakas) (Kohtu 22, Kuressaare linn, Saaremaa), autorid Raili Hurt, Martin Kinks, Päärn Volk.
- Haapsalu lastekodu peremajad, arhitektid Urmas Muru, Peeter Pere, Reet Viigipuu (Arhitektid Muru & Pere).
- Tartu Tervishoiu Kõrgkool (Nooruse 5, Tartu), arhitektid Indrek Peil ja Siiri Vallner (KAVA-KAVA); kaasautorid Johannes Feld, Sten-Mark Mändmaa, Andro Mänd, Ragnar Põllukivi, sisearhitekt Tarmo Piirmets (PINK).

- Floriade 2012 Eesti paviljoni projekt „Koda”, arhitektid Joel Kopli ja Koit Ojaliiv.
- Tallinna Ülikooli Balti filmi- ja meediakool (Nova maja Narva mnt-l), arhitektid Maarja Kask, Ralf Lööke, Karli Luik, Pelle-Sten Viiburg (Salto Arhitektuuribüroo OÜ).

Maastikuarhitektuuri valdkond

- „Fast track” (Nikola-Lenivets, Venemaa), arhitektid Maarja Kask, Ralf Lööke, Karli Luik, (Salto Arhitektuuribüroo OÜ).

Disainivaldkond

- Eesti Arhitektide Liidu 90. aastapäeva kuraatorinäituse „Jäljed” ekspositsioon, kontseptsioon Risto Parve ja Kai Süda (KARISMA arhitektid), Diana Taalfeld (NU arhitektuur); graafiline disain Alari Orav (AKU Collective), Uku-Kristjan Küttis (AKU Collective), Tõnis Kenkmaa; tekst Mait Väljas (Eesti Arhitektuurimuuseum).

Restaureerimise/rekonstrueerimise valdkond

- Tallinna vesilennukite angaaride rekonstrueerimine Eesti Meremuuseumi filiaaliks, autorid Raivo Kotov, Andrus Kõresaar, Indrek Mikk, Olga Batuhtina, Margit Aule, Tõnis Savi, Margit Argus (KOKO arhitektid).
- Tallinna teletorni rekonstrueerimine külastuskeskuseks (Kloostrimetsa tee 58a), arhitektuurne osa Raivo Kotov, Margit Aule, Indrek Mikk (KOKO arhitektid); sisearhitektuurne osa Liis Lindvere, Raili Paling, Margit Argus (KOKO arhitektid); ekspositsiooni kujundus Andrus Kõresaar, Liis Lindvere, Raili Paling (KOKO arhitektid).

Arhitektuurialane tegevus

- Arhitekt Margit Mutso töö kultuurilehe Sirp arhitektuuriosa toimetamisel.
- Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuriosakonna avatud loengute pidamine, korraldaja Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuriosakond; initsiaatorid, eestvedajad ja korraldajad Toomas Tammis ja Veronika Valk.
- Eesti Arhitektuurikeskuse välkloengute läbi viimine, korraldaja Eesti Arhitektuurikeskus; meeskond Ülar Mark, Merike Kraiss, Kristiina Sipelgas, Carl-Dag Lige, Jana Rikberg ja Kaire Pärnpuu.
- Eesti Arhitektuurikeskuse arhitektuuri huvikooli tegevus, korraldaja Eesti Arhitektuurikeskus; idee algatajad ja eestvedajad Kadri Klementi ja Kaire Nõmm.

☑ **Vaadati üle** Tallinna Linnaplaneerimise Ametile **ministeeriumide ühishoone eskiisprojekti** kohta saadetava kirja tekst. Kirja täiendamine **tehti** T. Laigu ja T. Paaveri ülesandeks.

☑ Ü. Mark **andis ülevaate** selle aasta **Veneetsia arhitektuuri biennaalist** ja eeskätt Eesti ekspositsioonist.

Veneetsia arhitektuuri biennaalil Eestit esindavale ekspositsioonile kontseptsiooni leidmise võistlus oleks pidanud toimuma tunduvalt varem: kuigi see kuulutati välja 2011. aasta detsembril alguses ilma biennaali teemat teadmata, läks ka seekord ettevalmistustega (sponsorite leidmine, eelarve koostamine jne) kiireks. Järgmisel korral võiks kontseptsiooni leidmise võistluse välja kuulutada juba septembris, kuigi biennaali teema pole sel ajal veel teada.

Edaspidi võiks biennaalil osalemise eelarve olla fikseeritud kindla summaga ja see tuleb kindlasti väga täpselt lahti kirjutada. Sel aastal andis Eesti Kultuurkapital Veneetsia biennaalil osalemiseks vähem raha kui varem. Riik võiks tagada raha arhitektuuri biennaalil osalemiseks.

Eesti ekspositsiooni avamisel osales ka kultuuriminister Rein Lang. Tema kohalolek lisas üritusele väärikust ja kaalu. Arhitektuuri biennaali, sh Eesti ekspositsiooni meediakajastus oli varasemate aastatega võrreldes palju parem. Selle taga oli kindlasti ka EAKi ettevalmistav töö.

Eesti ekspositsiooni autorid olid tasemel, kuid kahjuks tekkis suure kollektiivi sees hiljem tööjaotuse küsimusi. Järgmine kord tuleks võistlustingimustesse lisada nõue, et juba võistlustöö esitamisel oleks nimeliselt selge, kes vastutab ekspositsiooni erinevate osade eest ja kes on peakoordinaator.

Tänu arhitektuuri biennaalil osalemisele tekkisid rahvusvahelised kontaktid: Eesti ekspositsiooni soovib näidata ka Saksamaa.

Eestseisus **tegi** ettepanekuid edaspidiseks:

- Eesti ekspositsiooni avamisel võiks osaleda mõni rahvusvaheliselt tuntud mainekas inimene.
- Vähemalt kolmel esimesel biennaalipäeval peaksid Eesti paviljonis kohapeal olema inimesed, kes tutvustavad ekspositsiooni külastajatele.
- Lisaks loomingulisele meeskonnale peaks Eesti ekspositsiooni taga olema ka tugev organisatoorne meeskond, kes kindlustaks kvaliteetse haldussuutlikkuse.

☑ **Otsustati**, et 30.11–01.12.2012 Brüsselis toimival **ACE üldkoosolekul osalevad** EALi esindajatena A. Levald ja I. Näkk.

☑ Kultuuriministeerium saatis EALile kirja, milles andis teada oktoobri lõpus kavandatavast **kultuuriministri visiidist Iisraeli**, ja palus liidu abi kultuuriministri välisvisiidi ettevalmistamisel. Kultuuriministeeriumil on Iisraeliga sõlmitud väga põhjalik koostööprogramm, mis sätestab koostöövõimalused kõigis Kultuuriministeeriumi töövaldkondades. Ministeerium soovis teada, kas

EALil on mõnd sobivat koostööprojekti Iisraelis välja pakkuda.

Eestseisus **pidas** Iisraeliga koostöö alustamist igati huvipakkuvaks. **Leiti**, et Iisraelis võiks eksponeerida EALi kuraatorinäitust. Võimalusi koostöök on teisigi. Arutelu selle üle, mida ja kuidas konkreetselt teha, **otsustati** jätkata.

☑ J. Huimerind teavitas eestseisust Tallinna Linnaplaneerimise Ameti tagasisidest EALi märkustele **Pirita rannaala arhitektuurivõistluse tingimuste** kohta. Et amet on nõus EALi esitatud märkustega arvestama, võib Pirita rannaala arhitektuurivõistluse tingimused EALiga kooskõlastatult lugeda. Žüriisse **määrati** Kalle Vellevoog, Markus Kaasik, Raine Karp, Peep Jänes (varuliikmena).

☑ I. Mald-Villand tutvustas eestseisusele **EALi 2012. aasta teise poole ja 2013. aasta tegevuskava ning andis ülevaate** EALi kontori praegusest struktuurist ja töötajate tööülesannetest.

T. Laigu leidis, et mitu olulist EALi teemat on jäänud käsitlest välja, sest kontorisiseselt ei jagu selleks tööjõudu. Loodetavasti paraneb olukord uute projektijuhtide töölevõtmisega ja kogu plaanitud tegevust õnnestub jätkata. Kindlasti tuleb elavdada büroo-omanike sektsiooni (BOS) ja energiatõhususe töörühma tegevust. Kaaluda võiks BOSi ja AKU liitmist. Plaanis on hakata tegelema tõsisemalt sponsorite leidmisega EALi ettevõtmistele. See **jääb ülesandeks** EALi tegevdirektorile, kes teeb koostööd EALi projektijuhtidega.

Tõstatus küsimus, kas EALil on otstarbekas pida viit palgalist juhatuse liiget. I. Mald-Villand pidas sellist struktuuri õigustatuks: EALil on vaja tegusaid ja asjatundlikke juhatuse liikmeid, kes EALis käsitletavates teemades hästi orienteeruvad ja käivad erinevatel üritustel, kohtumistel, nõupidamistel EALi esindamas. Kindlasti ei ole vaja EALile täistööajaga kohapeal istuvat juhatuse liiget. Sel juhul ei õigustaks praegune kontori struktuur ennast. Ka T. Laigu nõustus sellega ja avaldas lootust, et viie juhatuse liikme ja kontori-personali toel õnnestub EALi tegevust parendada ja tõhustada.

Emil Urbeli arvates ei ole EAL oma tavaliikmetele piisavalt tähelepanu pööranud ja sellega tuleks tõsiselt tegeleda. **Tõdeti**, et kindlasti liidavad arhitektkonda EALi ja EAKi korraldatavad üritused, nagu suvepäevad, maakonnapäevad, vestlusringid, arhitektuurialased välkloengud, kuid ilmselt tuleks EALi tavaliikmetega suhtlemiseks tihedam kontakt luua. Et EALi Teataja ilmub kord kvartalis, siis jõuab info EALi eestseisuse koosolekutel arutatust tavaliikmeni hilinemisega – tuleks kaaluda vajadust hakata välja andma EALi kuu- kirja, mis sisaldaks muu hulgas teavet eestseisuse

koosolekutel arutatu kohta. **Oldi seisukohal**, et EALilt endalt tuleb väga harva uudisväärtusega kirjutisi ja seisukohavõtte, mistõttu EALi koduleht on nõrk.

☑ EALi noortekogu töös aktiivselt osalenud V. Tomiste sõnul sooviksid paljud noored arhitektuuritundengid **EALi noortekogusse** astuda, kuid takistuseks saab asjaolu, et neil pole esitada arhitektuurseid projekte, mis on EALi noortekogu statuudi kohaselt noortekogusse astumise eelduseks. V. Tomiste arvates piisaks EALi noortekogusse astumisel arhitektuuriõpinguid kinnitava tõendi esitamisest.

Eestseisus **nõustus** ettepanekuga ja **pidas otsustarbekaks** noortekogu statuut ümber teha. Uus noortekogu statuut tuleks kinnitada üldkogul 2013. aasta veebruaris.

12. OKTOOBER 2012

☑ 26.–30. septembril 2012 toimus **Sotšis rahvusvaheline arhitektuurifestival „Ökokallas“** (Eco-Bereg), kus osalesid EALi esindajatena K. Vellevoog ja Aleksandr Zverev. Vellevoog andis pildimaterjali abil ülevaate arhitektuurifestivalil nähtust ja kogetust.

Arhitektuurifestivalil osalesid Tšehhi, Ukraina, Valgevene, Montenegro ja Baltimaade esindajad. Festivali programm oli tihe ja huvipakkuv. Toimus mitu põnevat ettevõtmist – ringsõit mööda 2014. aastal Sotšis toimuvate olümpiamängude objekte (neid tutvustati anonüümselt, arhitektide nimesid mainimata), regatt Mustal merel, seminar, festivalil esindatud riikide arhitektuuri käsitlev ühisnäitus, noorte arhitektide võistlus Sotši rannikualale arhitektuurse lahenduse leidmiseks. Seminaril esines ettekandega ka A. Zverev, kes rääkis Tallinna sadamaalast ja kultuurikilomeetrist. Noorte arhitektide võistlusele esitatud tööde hindamiseks moodustati rahvusvaheline žürii, mille koosseisu kuulus ka K. Vellevoog. A. Zverev sai võistlusel kolmanda koha.

K. Vellevoogi sõnul oli Sotši-reis meeldejääv. Tekkinud välissuhteid tuleks hoida ja koostööd Ida-Euroopa riikidega kindlasti jätkata.

☑ 15. oktoobril toimuvale EALi juhatuse koosolekule on palutud Mart Pordi perekonna esindajad, et rääkida täpsemalt läbi **M. Pordi preemia väljaandmist** puudutavad küsimused. M. Pordi perekonna soov on kuulutada preemia saaja välja M. Pordi sünnipäeval 4. jaanuaril; preemia võiks üle anda EALi üldkogul koosolekul.

Eestseisus **oli seisukohal**, et Mart Pordi nimeline preemia võiks olla terviklikku tehiskesk-konda väärtustav linnaplaneerimise alane tunnustus. **Leiti**, et preemiat võiks välja anda üle kahe aasta.

Enne preemiavõistluse väljakuulutamist **tuleb** koostöös M. Pordi perekonnaga välja töötada preemia statuut. Statuudi koostamine **usaldati** T. Paaverile.

☑ Tõstatus küsimus, kas anda Ene Läki koostatav **EALi liikmeist arhitekthe käsitlev entsüklopeedia** välja raamatuna või veebiväljaandena. Eestseisus **otsustas** jätkata senise projektiga ja võtta eesmärgiks anda hiljem sama materjal välja ka veebis.

☑ Iganädalastel **planeerimisseaduse, ehitusseadustiku ja nende rakendamise seaduse teemalistel arutelukoosolekutel** EALi esindajana osalev T. Paaver andis ülevaate arutelukoosolekutel räägitust ja seni tehtud tööst. Peale Paaveri osaleb arutelukoosolekutel EALi esindajana ka T. Laigu. Planeerimisseaduse, ehitusseadustiku ja nende rakendamise seaduse arutelukoosolekuid juhivad eelnõu vastutavad koostajad Sandra Mikli Justiitsministeeriumist ja Merje Muiso Siseministeeriumist.

EAL on saatnud Justiitsministeeriumile oma ettepanekud kahes kirjas. 2012. aasta aprillis esitati üldised seisukohad seaduseelnõu kohta ja mais eraldi advokaat Jüri Raidla ettepanekud planeerimisseaduse ja ehitusseadustiku eelnõu ning riigivara seaduse muutmiseks seoses riigiarhitekti institutsiooni asutamisega. Viimases kirjas esitati justiitsministrile tehniliselt ajakohastatud kontseptsioon riigiarhitekti institutsiooni asutamiseks, tehti ettepanek arvestada EALi ettepanekutega ja lisada pakutavad ettepanekud ettevalmistatavatesse eelnõudesse.

T. Paaveri sõnul on koosolekutel tõine meeleolu ja kõiki osalisi kuulatakse hoolega. Samal ajal on arhitektide ja juristide arusaam paljudest küsimustest üsna erinev ning arhitektide pakutavad mõtted ei pruugi jõuda eelnõu tekstidesse ega arutelu protokollidesse. Üldisi küsimusi arutatakse vähe, pigem keskendutakse eelnõu läbiarutamisele paragrahvikaupa. Riigiarhitekti teema suhtes kinnitasid arutelude juhid viimasel koosolekul, et EALi kiri ei ole ministrilt nendeni jõudnud ja riigiarhitekti kontseptsiooni ei ole seetõttu aruteludel ka käsitletud. Selle aasta arutelud on lõppenud ja ministeerium kavatses uue eelnõu esitada kevadel.

T. Paaveri sõnul on arutelude juhid pakkunud lahkelt võimalust esitada täpsustatud kirjalikud ettepanekuid ja korraldada 2012. aasta novembris Justiitsministeeriumi ametnike ning arhitektide kohtumine, et arutada planeerimisseaduse, ehitusseadustiku ja nende rakendamise seaduse eelnõusse puutuvaid küsimusi. Kohtumine võiks olla viljakam, kui seal osaleksid ja toetaksid EALiga ühiseid seisukohti ka näiteks maastikuarhitektid ja planeerijad. Enne kohtumist oleks mõistlik saata Justiitsministeeriumi ametnikele aruteludel räägitu põhjal olulisemad punktid EALile mee-

pärases sõnastuses, mis sobituks juristide koostatud seaduseelnõu struktuuri.

Eestseisus **toetas** T. Paaveri ettepanekut ja **pidas** Justiitsministeeriumi ametnikega kohtumist **hädavajalikuks**, et saavutada arhitektide huvisid rahuldav seadusetekest. **Tõdeti**, et kahjuks puudub seadusetekestis kultuuriline mõõde. Paraku soovivad ministeeriumi ametnikud olemasoleva eelnõu struktuurist järgalt kinni pidada, mistõttu ei saa EAL üldisemates küsimuses eriti kaasa rääkida.

☑ I. Mald-Villand teavitas eestseisust, et **AS TTP loobus Maxima kaubanduskeskusele projekti saamiseks korraldatava arhitektuurivõistluse korraldamisel koostööst EALiga**. Selle põhjuseks oli asjaolu, et EAL ei olnud nõus võistlusala laiendamisega Puki tee poole.

Tõstatus küsimus, kas EAL peaks saatma liikmetele märgukirja üleskutsega loobuda sellel võistlusel osalemisest. Arutelu järel **leiti**, et võistluse väljakuulutamise vastu on EALil õigus protestida vaid juhul, kui võistlustingimused on otseselt vastuolus EALi võistluste korraldamise juhendiga. Otsesest vastuolu juhendiga ei ole, samal ajal **ei poolda** EAL endiselt võistlusala laiendamist Puki tee äärde. Praegu jääb osalevate arhitektide ja žürii otsustada, milline on tulevase hoone asendiplaan.

☑ J. Huimerind andis ülevaate 4. oktoobri **riigihangete seminarist**, mille korraldas Eesti Projektbüroode Liit ja millest võtsid peale projekterijate osa ka tellijate, hankijate ja erialaliitude esindajad. Seminaril käsitleti ehituskonsultatsiooniteenuste riigihangete sõlmprobleeme ja väärtuspõhist hanke juhtimist.

Seminar oli kaheosaline. Esimeses pooles esinesid ettekannetega Lembit Linnupõld ja Kalle Rõõmus, kes kirjeldasid riigihangete korraldamise praegust olukorda. Seminaris teises pooles tegi teid ja maanteid projekteeriva rahvusvahelise firma Ramboll esindaja Raul Vibo ettekande riigihangete kvalifitseerimisest. Ta väitis, et praeguste õigusaktide järgi saab kvalifitseerimisel nõuda sisuliselt vaid seda, et riigihankes osaleda soovijal on majandustegevuse registri kanne ja et ta on vastutav arhitekt.

Seminaril nenditi, et konsultatsiooniteenuste (projekteerimise) hangetega seotud probleemiks ei ole mitte riigihangete seadus, vaid riigihangete korraldamine. Tõdeti, et hinna- ja kvaliteedikriteeriumeid mõõdetakse valesti. Kui Eestis on projekteerimishankel ainsaks kriteeriumiks enamjaolt kahjuks üksnes madalaim hind, siis Põhja-maades on R. Vibo sõnul otsustavaks teguriks nii hind kui ka kvaliteet. Näiteks projekteerimishankes on 20–49% ulatuses määravaks hind, ülejäänud 50–80% ulatuses aga projekti kvaliteet.

☒ K. Vellevoog teavitas eestseisust arhitektuuri-koja 17. septembri kokkusaamisel L. Välja esitatud mõttest **rajada Eesti Arhitektuurimuuseumi esisele väljakule arhitektuurikeskus**, kus võiks paikneda mitu valdkonna organisatsiooni, nagu EAK, EAL ja Eesti Sisearhitektide Liit. Krunt on praegu Kultuuriministeeriumi omandis ja sellele ei ole detailplaneeringut koostatud. L. Välja sõnul läheb arhitektuurimuuseumi esine kinnistu uuest aastast Riigi Kinnisvara ASi omandisse. Et Kultuurikatlasse EALi ja EAKi tegevuseks vajalike ruumide saamine näib olevat üha vähem tõenäoline ning koostöö Tallinna linnaga selles küsimuses ei suju, võiks L. Välja arvates pöörduda riigi poole ettepanekuga rajada arhitektuurimuuseumi esisele platsile arhitektuurikeskusena toimiv kahekoruseline paviljonilaadne hoone.

Eestseisus **oli seisukohal**, et tegemist on kaalumist vääriava ettepanekuga. **Leiti**, et 2008. aastal

kõnesolevale alale lahenduse saamiseks korraldatud arhitektuurivõistluse võidutööd (autor V. Tomiste) peaks olema võimalik edasi arendada nii, et arhitektuurimuuseumi ees olevale väljakule saaks rajada toimiva arhitektuurikeskuse.

Otsustati toetada arhitektuuri-koja ettepanekut pöörduda Tallinna Linnaplaneerimise Ameti, Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti ja Muinsuskaitseameti poole, et tutvustada ettepanekut ehitada arhitektuurimuuseumi ees olevale väljakule arhitektuurikeskusena toimiv hoone ja paluda nimetatud ametitelt seisukohta selle ettepaneku suhtes.

☒ Eestseisus, vaadanud läbi **Jaan Kuusemetsa** EALi liikmeks astumise avalduse ja tööde kausta, otsustas J. Kuusemetsa EALi **liikmeks vastu võtta**.

Lõppenud arhitektuurivõistlused

Võistlustöö „Taaskohtumine,” autorid Maria Freimann ja Juhan Kangilaski.

JOHAN JA MARIA LAIDONERI MÄLESTUSMÄRGI IDEEVÕISTLUS

Võistluse eesmärk oli leida parim monumentaal-arhitektuurne ideelahendus Johan Laidoneri ja Maria Skarbek-Kruszewska-Laidoneri mälestusmärgile Viimsi mõisapargis, kus asus 1940. aastani nende ühine kodu.

Ideevõistluse korraldas ajavahemikul 17.05–06.09.2012 Viimsi Vallavalitsus koostöös Kaitseministeeriumi, Poola Vabariigi Suursaatkonna, Eesti Kujurite Ühenduse ja Eesti Arhitektide Liiduga. Esitati 18 tööd, mille hulgast žürii valis välja viis preemiasaajat.

I preemia (3500 eurot) anti võistlustööle märgusõnaga „Taaskohtumine”, autorid Maria Freimann ja Juhan Kangilaski.

II preemia (2500 eurot) pälvis võistlustöö märgusõnaga „Sild”, autorid Erik Nobel, Pille Kivihall, Kristen Herup Søvang, Lars Ulrik Bisgaard-Jespersen, Joonas Mauer (NOBEL arkitekter a/s).

III preemia (1000 eurot) sai võistlustöö märgusõnaga „Armastuse metakeemia”, autorid Liina Stratskas ja Darius Ilgevičius.

Ergutuspreemia (à 500 eurot) sai:

- võistlustöö märgusõnaga „Raam”, autorid skulptorid Ilme Kuld, Riho Kuld ja arhitekt Peep Jänes;
- võistlustöö märgusõnaga „Kiik”, autorid Maarja Kask, Ralf Lööke ja Karli Luik (Salto Arhitektuuribüroo OÜ).

KLOOGA KOONDUSLAAGRI JA PÖLLKÜLAS ASUVA INGERLASTE MATMISPAIGA VÄLIEKSPOSITSIONI IDEEVÕISTLUS

Ideevõistluse eesmärk oli leida Klooga koonduslaagri ja Põllkülas asuva ingerlaste matmispaiga väliekspositsiooni parim kontseptuaalne ja arhitektuurne lahendus. Ekspositsiooni teema oli Saksa okupatsioon ja holokaust Eestis.

Ideevõistluse korraldas ajavahemikul 04.07–24.09.2012 Eesti Ajaloomuuseum koostöös Eesti Arhitektide Liiduga. Esitati kolm võistlustööd ja tulemused olid järgmised.

I preemia (2500 eurot) anti võistlustööle märgusõnaga „Mäletame”, autorid Mari Rass ja Diana Taalfeld (arhitektuuri- ja projekteerimisbüroo EA Reng).

II preemia (2000 eurot) pälvis võistlustöö märgusõnaga „Mets”, autorid Joel Kopli ja Koit Ojaliiv.

III preemia (1000 eurot) sai võistlustöö märgusõnaga „Välendik”, autorid Martin McLean ja Tõnis Kimmel.

„Mäletame”, autorid Mari Rass ja Diana Taalfeld.

Arhitektuurivõistlusel välja valitud töö alusel alustatakse 2012. aasta novembris väliekspositsiooni projekteerimist. Ehitustööd ja muu ekspositsiooniga seotud tegevus jäävad 2013. aastasse. Väliekspositsioon on plaanis külastajatele avada 2013. aasta sügisel.

ARHITEKTUURIVÕISTLUS „21. SAJANDI KODU LAHEMAAL”

Võistlusele oodati nüüdisaegse Eesti maakodu eskiislahendusi, kus lähtutakse Lahemaa ja Eesti külaarhitektuuri ruumilistest ja kultuurilistest eripäradest. Võistluse eesmärk oli mõtestada laiemalt lahti elamine Lahemaal, pidada mõttevahetust ning tugevdada kontakte Lahemaale ehitamisest huvitatud kinnistumaniike ja Lahemaa konteksti mõistvate arhitektide vahel. Peaküsimus oli selles, kuidas rajada moodsat ja kvaliteetset arhitektuuri, hoides samal ajal väärtusliku külakeskkonda ning selle miljööd elujõulisena.

Arhitektuurivõistluse korraldas ajavahemikul 03.05–17.09.2012 Keskkonnaamet koostöös Eesti Arhitektide Liiduga. Esitati 28 tööd ja tulemused olid järgmised.

Peapreemia (à 2300 eurot) pälvisid:

- ideekavand märgusõnaga „Adaptatsioon”, autorid Olavi Kukk, Kristjan Tõlk ja Heleriin Vaher;
- ideekavand märgusõnaga „Akupunktuur”, autorid Lidia Zarudnaja, Martin Noorväli ja Urmas Paul;
- ideekavand märgusõnaga „Ranna-Niidu”, autor Mikk Mutso;
- ideekavand märgusõnaga „Sirmik”, autorid Maarja Elm ja Sten Ader.

Eripreemia (à 1640 eurot) pälvisid:

- ideekavand märgusõnaga „Greg”, autorid Eve Komp ja Artur Staškevitš;
- ideekavand märgusõnaga „Potjomkin”, autor Johan Tali.

Lisaks tunnustati osalejaid mitme äramärgimisega. Selle kohta saab täpsemat teavet EALi kodulehelt.

Ranna - Niidu

Ülevalt: „Adaptatsioon”, „Akupunktuur”, „Ranna-Niidu”, „Sirmik”.

Käimasolevad arhitektuurivõistlused

PIRITA RANNAALA ARHITEKTUURNE IDEEVÕISTLUS

Tallinna Linnaplaneerimise Amet kuulutas 10.10.2012. aastal koostöös Pirita Linnaosa Valitsuse ja Eesti Arhitektide Liiduga välja ideevõistluse. Selle eesmärk on leida Pirita rannaala kujundusele parim arhitektuurne ja maastikuarhitektuurne eskiislahendus ning ranna teeninduspaviljonide arhitektuurne eskiislahendus ning määrata nende alusel projekteerimise peatöövõtja. Võidutöö asendiplaanilist lahendust kasutatakse rannaala detailplaneeringu koostamisel alusdokumendina.

Ideekavandite esitamise tähtaeg on 17.12.2012 ja tulemused avalikustatakse hiljemalt 21.12.2012.

Ideevõistluse preemiafond on 11 850 eurot, millest võidutöö pälvib 5430 eurot.

Žürii esimees on Pirita linnaosa vanem Tiit Terik. Žüriisse kuuluvad Endrik Mänd (linnaarhitekt, Tallinna Linnaplaneerimise Amet), Aare Ruubel (Pirita Linnaosa arendusnõunik), Kaja Laanmäe (Pirita halduskogu maakomisjoni esimees, Tallinna Linnavolikogu liige), Urmas Kaldaru (linnadisainer, Tallinna Linnaplaneerimise Amet), Kalle Vellevoog (EAL), Markus Kaasik (EAL), Raine Karp (EAL) ja Kersti Kuus (Eesti Maastikuarhitektide Liit).

Eelteave

ENERGIATÕHUSUSE-TEEMALINE VESTLUSRING

Kutsume teid neljapäeval, **22. novembril kl 17** Okupatsioonide muuseumisse (Tallinn, Toompäa 8) EALi vestlusõhtule, kus küsitakse, kas Eesti on aktiivmajaks valmis. Tutvustame üht Austria **eksperimentaalset aktiivmaja** ja räägime, mis määrab **energiatõhusa projekteerimise tulevikku** Eestis.

Esinejad

1. Tallinna Tehnikaülikooli ehitusfüüsika professor, ehitusinsener Targo Kalamees räägib 2013. aastal jõustuvatest energiatõhususe määruse muutustest ning madal- ja liginullenergiahoonete projekteerimise juhendist.

2. VELUX A/Si vanemnõunik, aktiivmajaliidu (Taani) juhatuse liige Kurt Emil Eriksen tutvustab aktiivmaja ehitamise põhimõtteid.

Kurt Emil Eriksenil on üle 20 aasta kogemusi energiatõhususe, säästvate ehituse ja aknatõhususe alal. Ta on olnud Euroopa energiatõhususe

ja ehitustoodete organisatsioonide president. Eriksen on juhtinud energiatõhususe töörühmi ning osalenud projektides, mis on seotud ehituseadustikuga, muu hulgas akende energiaklasside süsteemi arendamisega. Selle süsteemiga asendati 2010. aastal U-väärtuse nõue Taani ehitusseaduses.

Aktiivmajaliidu kohta vt <http://www.vkr-holding.com/sitecore/content/ActiveHouse/Home/Hvem%20staar%20bag.aspx>.

3. Juri Troy Architects (Austria) arhitekt Juri Troy kirjeldab Austrias asuva aktiivmaja Sunlight-house projekteerimist.

Juri Troy on arhitektuuribüroo omanik ja Austria arhitektuuriliidu (ÖGFA) juhatuse liige. Ta on saavutanud rahvusvahelisi auhindu ja suure tunnustuse energiasäästlike projektide eest. Troy kohta saab lähemalt lugeda aadressil www.juritroy.com.

Vestlust juhib arhitekt Inga Raukas. Ettekanded on osaliselt inglise keeles ja ilma tõlketa. Üritus toimub koostöös VELUX Eesti OÜga. Osalemisest palume teatada 20. novembrini aadressil ingridk@arhliit.ee.

AASTALÕPUSEMINAR

Eesti Arhitektide Liidu, Eesti Sisearhitektide Liidu, Eesti Maastikuarhitektide Liidu, Eesti Planeerijate Ühingu ja Linnalabori tänavune ühine aastalõpuseminar peetakse neljapäeval, 20. detsembril. Seminarikohta veel täpsustatakse. Seminari teemapüstituse on tinginud viimaste kuude kõige päevakajalisemad küsimused: kuidas jääda ellu pärast seda, kui riik on lakanud töötamast – kui tervishoiusüsteem ütleb üles, politsei ei toimi; riiki on tabanud haridussüsteemi kriis, haldus-

kriis, rahanduskriis, kliimamuutustest põhjustatud probleemid jne? Kas rahval tuleks juhtimine initsiatiivi korras üle võtta, sest riik on niivõrd õhukeseks lihvitud, et enam ei toimi?

Veel märksõnu: apokalüpsis, kuupäev 12.12.2012, maiade kalender, Mad Max, veeuputus.

EALI ÜLDKOGU JA NOORE ARHITEKTI PREMIA

Üldkogu toimub 14. veebruaril 2013. Ürituse kohta veel täpsustatakse.

**EALi
teated**

EALI MAAKONNAPÄEV RAPLAMAAL

12. oktoobril 2012 toimus EALi järjekordne maakonnapäev, mis viis seekord huvilised Raplamaanale.

Maakonnapäev Raplamaanal. Foto: Kairi Rand.

Maakonnapäevast võtsid lisaks EALi liikmetele osa ka avaliku teenistuse arhitektide kogu (ATAK) esindajad. 13. oktoobri Raplamaan Sõnumites kirjutas EALi maakonnapäevast Maire Kõrver. Artikkel on avaldatud ka EALi kodulehel.

EALI DELEGATSIOON SOOMES

2. novembril käis EALi delegatsioon koosseisus P. Pere, E. Hirvesoo, R. Kotov, M. Mutso, K. Vellevoog, H. Volberg-Raig ja Tallinna peaarhitekt E. Mänd, lisaks Hoolekandeteenused ASi teenuste arendusjuht M. Naaber Helsingis. Külaskäigu eesmärk oli tutvuda Helsingi seenioridele ehitatud kortermajadega. Sooviti saada teavet selle kohta, kuidas sedalaadi elamuehitus- ja haldussüsteem Soomes toimib ning kas sellest oleks ka meil midagi õppida.

Käidi 2011. aastal valminud korterelamushooldekodus Hoiva (JKMM Arkkitechdit) ja aasta varem ehitatud seenioride korterelamus Sandels (Arkkitechdit Helin & co). Peale selle tutvuti arhitektide Kirsi Korhoneni ja Mika Penttineni büroos ühe täiesti uue projektiga, mis oli ühtlasi 2010. aastal korraldatud kutsutud osalejatega konkursi

võidutöö. Teavet hoonete haldamise kohta jagas meie delegatsioonile kontserni VVO esindaja.

AASTANÄITUS

18. oktoobrist kuni 3. novembrini oli Tallinnas disaini- ja arhitektuurigaleriis avatud EALi aastanäitus „LASN”. See keskendus Lasnamäe linnaosale kui elukeskkonnale, mis vajaks oma halli ja igavavõitu sisu muutmist pehmemaks, koduseks ja lõpetatuks. Võimalikud lahendused olid makettide kujul välja pannud üheksa arhitekti või arhitektirühma. Näituse avamisele eelnenud vestlusringis vahetasid samal teemal mõtteid arhitektid, Tallinna linna ja Lasnamäe Linnaosa Valitsuse esindajad.

Suur tänu kuraator Reedik Poopuule ja kõigile teistele, kelle abi ja nõuga näitus ning seda tutvustav kataloog valmis. Eraldi tänu kuulub toetajatele: Kultuurkapitalile, Kultuuriministeriumile, Veluxile, Lasnamäe Linnaosa Valitsusele, ASile IM Arvutid.

Kellel ei olnud võimalik Tallinnas avatud näitust külastada, ei pea muretsema, sest 2013. aastal on plaanis teha ekspositsiooniga Eesti-sisene ringreis, mis jõuab ka Narva, Pärnu ja Tartusse. Seejärel on kavas vaadata piiri taha.

Näituse kataloog hinnaga viis eurot on müügil EALi kontoris.

Aastanäitus „LASN”. Foto: Reio Avaste.

EALi välissuhtlus

20. ja 21. septembril 2012 osales Ingrid Mald-Villand Euroopa Arhitektide Nõukogu (ACE) finantskomitee ja koordinaatorite koosolekul Brüsselis.

Finantskomitee koosolek toimus 20. septembri hommikul ja selle peateemaks oli 2013. aasta eelarve arutelu. Algse ettepaneku järgi pidi tõsteta liikmesriikide aastamaksu 8–10%, kuid see oli kõikidele riikidele vastuvõetamatu. Arutelu tulemusena lepiti kokku eelarve vähendamine sellises ulatuses, et liikmemaksu tõus ei ületa 4%.

Koordinaatorite koosolekut peeti 20. septembri õhtul ja 21. septembril pool päeva ning see oli

pigem informatiivne – oma tööst tegid kokkuvõtete ACE töörühmade juhid, kes tõstatasid laiemale ringile arutamiseks erinevaid töörühmade probleeme. Kuna EAL aktiivselt tegutsevates töörühmades rahapuuduse tõttu ei osale, siis sisuliselt kaasa rääkida ei olnud võimalik, kuid koosolekul sai hea ülevaate ACEs toimuvast.

Kui rääkida olulisemast, siis ELi kvalifikatsiooni-direktiivi muutmise ettepanekute tegemisel jäi ACE seisukohale, et nõutav arhitektiõpe peab kestma 5 + 2 aastat. Koosolekul mainiti, et Põhja-maades, sh Eestis on sellele ettepanekule poliitiline vastuseis. EAL on alates 2011. aastast avaldanud toetust ACE seisukohale, et arhitekt peab omandama viis aastat haridust ja saama seejärel kaheaastase erialakogemuse. Haridusministeerium pooldab aga 5+1-skeemi.

ACE tegeleb ka teabevahetuse küsimustega – on moodustatud isegi töörühm, mille eesmärk on tõhustada infovoogu organisatsiooni sees ja saavutada liikmesriikide suurem kaasatus.

Eesti Arhitektuurikeskuse uudised

☑ Tänavuse Eesti ekspositsiooniga **Veneetsia XIII arhitektuuribiennaalil** tõstatatakse küsimus, kui pikk on ühe maja elu. Sellise pealkirja sai ka ekspositsioon („How Long is the Life of a Building?“), mis tutvustab väärrika, kuid varjurusmas oleva Tallinna linnahalli lugu. Avamispidustustel osalesid teiste seas kultuuriminister Rein Lang, Eesti Arhitektuurikeskuse juhataja Ülar Mark, Eesti Arhitektide Liidu esimees Peeter Pere ja teenekas linnaarhitekt Dmitri Bruns. Eesti ekspositsiooni autorid on Tüüne-Kristin Vaikla, Urmo Vaikla, Ingel Vaikla, Veronika Valk, Maria Pukk ja Ivar Lubjak.

Arhitektuuribiennaal on avatud 29. augustist 25. novembrini 2012 ja ennustatakse, et kolme kuu jooksul külastab seda üle 100 000 arhitektuurihuvilise kõikjalt maailmast.

Lisateave: <http://www.arhitektuurikeskus.ee/category/veneetsia-2012>.

☑ **Ilmus XIII Veneetsia arhitektuuribiennaali Eesti näituse kataloog „How Long is the Life of a Building?“**

Inglis- ja eestikeelsena ilmunud trükise koostaja on Eesti ekspositsiooni kuraator Tüüne-Kristin Vaikla

ning selle kujundaja on Aadam Kaarma. Intrigeerivate fotode ja esseedega kataloogis tehakse põhjalik sissevaade Eesti modernistliku arhitektuuri lukku ning antakse autoritele võimalus arutleda nii päevakajalistel kui ka tulevikulistel teemadel. Kataloogis saavad teiste seas sõna kultuuriminister Rein Lang, kirjanik Tõnu Õnnepalu, kunstiteadlane Andres Kurg ja japanoloog Alari Allik. Kataloogi rikkalik pildivalik sisaldab ainulaadseid arhiivifotosid ja värskeid jäädvustusi Eestis väärtarhitektuuriga hoonetest, mis on lagunemas või varjurusmas. Essee kõrval sisaldab kataloog arhitektuurispetsialistide emotsionaalset arutelu, mis peeti 1. juunil 2012 Tallinna linnahalli suurel laval ning kus räägiti linnahalli ja teiste sama ajastu hoonete käekäigust ning võimalikest tulevikutsenaariumitest. Kataloogist võib leida ka Tallinna linnahalli teemalise tudengite töötoa tekste, joonistusi ja fotosid.

Kataloogi saab osta Eesti Arhitektuurikeskuse kontorist (Lai 31, Tallinn) ning peatselt ka Eesti parematest raamatukauplustest ja muuseumipoodidest.

☑ **Seminar „Koostöös arhitektidega välis-turgudele – kas Eesti ehitusturu edu valem?“**

Eesti Arhitektuurikeskus korraldas 2. oktoobril 2012 Tallinna ettevõtluspäeva raames seminari koos kontaktüritusega, kus kohtusid Eesti arhitektid, ehitajad ja kinnisvaraarendajad.

Peatselt võib EAKi kodulehel ja Facebooki lehel näha ürituse videot.

☑ **Noored Eesti arhitektid valiti 2013. aasta Tallinna rihitektuuribiennaali kuraatoriteks**
Tallinna arhitektuuribiennaali TAB 2013 kuraatorivõistluse võitis rühmitus b210, kuhu kuuluvad Karin Tõugu, Aet Ader, Kadri Klementi, Mari Hunt ja Kaidi Õis. Nende võidutöö „Recycling Socialism” („Sotsialismi taastöötlemine”) mõtestab nõukogudeaegset linnakeskkonda ümber ja taotleb selle paremat sulandumist nüüdisaegsesse linnaruumi.

Teine rahvusvaheline arhitektuuribiennaal TAB toimub 4.–8. septembrini 2013 Tallinna erinevates paikades. Biennaali programm koosneb kolmest põhiüritusest ja nende kaasüritustest. Biennaali keskmes on kuraatorinäitus, sümposium ja Tallinna visioonivõistlus.

Lisateave: www.tab.ee.

☑ **Valmivas lühifilmis kohtuvad Eesti arhitektuur ja nüüdistants**

Eesti esimese arhitektuuriteemaliste lühifilmide ideevõistluse võitjaks kuulutati ideekavand „Tantsivate varjude majad”. Selle autorid on Madis Lige-ma, Aleksandr Kheyfets, Mart Taniel ja Eero Talvistu (OÜ Davai Laama). Filmi keskmes on lagunev ja varjusurmas nõukogudeaegne tipparhitektuur, mille lugu jutustatakse nüüdistantsu kaudu.

Eesti Arhitektuurikeskuse korraldatud ideevõistluse eesmärk oli koguda uudseid ideid Eesti arhitektuuri, maastikuarhitektuuri ja sisearhitektuuri tutvustamiseks nii meil kui ka välisriikides. Võistluse põhimõte oli siduda tihedamini kaks distsipliini: arhitektuur ja film.

Võistluse auhinnafond oli 1000 eurot, millest 500 eurot kuulub võidutöö autoritele. Kavandi alusel valmiv lühifilm linastub 2013. aasta suvel. *Vaata reportaaži auhindade jagamiselt 13. augustil: <http://vimeo.com/47645632>.*

☑ **Arhitektuuri huvikooli näitus**

10.–15. septembrini 2012 toimus Tallinnas disaini- ja arhitektuurigaleriis (Pärnu mnt 6) Eesti Arhitektuurikeskuse arhitektuuri huvikooli näitus. Sellega tähistas arhitektuuri huvikool kolme õppetsükli täitumist ja neljanda algust.

Eesti Arhitektuurikeskuse arhitektuuri huvikool pakub 9- kuni 19aastastele lastele ja noortele

töötubade sarja, kus õpitakse mõistma ruumilise maailma eri- ja seaduspära. Huvikooli näituse raames toimusid galeriis arhitektuuriteemalised töötoad lastele ja noortele.

Lisateave: www.arhitektuurikool.ee.

TOIMUNUD VÄLKLOENGUD

☑ **23. augustil 2012 toimus Eesti Arhitektuurikeskuse XXX välkloeng „Arhitektuur ja muusika”**

Esinejad: helilooja ja dirigent Andrus Kallastu linnaplaneerija ja muusik Mihkel Kõrvits kirjanik Birk Rohelend heli- ja videokunstnik John Grzinich lavastaja Andres Noormets
Moderaator: arhitekt Urmo Mets

☑ **20. septembril 2012 toimus kinos Kosmos Eesti Arhitektuurikeskuse XXXI välkloeng „How Long is The Life of a Building? („Kui pikk on ühe maja elu?”)**

Esinejad: kirjanik Tõnu Õnnepalu japanoloog Alari Allik arhitektid Kadri Klementi ja Aet Ader (b210) arhitekt Raine Karp ehitusinsener Karl Õiger arhitektuuriloolane Mart Kalm
Moderaator: sisearhitekt Urmo Vaika

☑ **15. novembril 2012 kell 18 toimus Linda-kivi kultuurikeskuses (Koorti 22, Tallinn) Eesti Arhitektuurikeskuse XXXII välkloeng „Puhtad pinnad ja eneseimetlus”**

Moderaator: arhitekt Reedik Poopuu

EAKi koduleht: www.arhitektuurikeskus.ee

EAK Facebookis: <http://www.facebook.com/pages/Eesti-Arhitektuurikeskus/185803178134218>

Meie juubilarid

OKTOOBER

01.10	Ülevi Eljand	65
11.10	Maaja Zolk	60
16.10	Harry Kuldsepp	60
16.10	Tatjana Kusko	85
24.10	Urut Kersalu	50
30.10	Heino Kerde	85

NOVEMBER

03.11	Mart Keskküla	65
08.11	Jüri Soolep	50
14.11	Anne Kaarep	60
20.11	Uku Põllumaa	50
26.11	Anne Vinkel	55

DETSEMBER

06.12	Eda Aru	70
14.12	Urmas Elmik	55
18.12	Kalju Kisand	50
20.12	Aala Buldas	75
26.12	Toomas Pakri	65
29.12	Leonhard Lapin	65
29.12	Niina Mäger	55

Teated seenioridele

Lõpetasime oma suvevaheaja seekord väljasõiduga Kakumäele. Tiina Tallinn juhtis ekskursiooni ja pakkus oma kodus võimalust puhkepausi pidada. Marsruudi ja objektid valisime Veneetsia 12. biennaali Eesti ekspositsiooni kataloogi „100 MAJA“ abiga ja hallile sügisilmale vaatamata oli nähtud arhitektuuripilt kõigile huvitav. Püüame samas vaimus jätkata ka tuleval aastal.

Juba on möödas esimene kohtumine Rotermani kvartalis Reval Cafe kohvilauas. Ootame kõiki

seeniorarhitekte sinna endiselt iga kuu esimesel teisipäeval kell 15.

Seenioridel seisab ees tervisetootuse taotluse esitamine Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali väljaandjale. Seepärast palun korrastada oma 2012. aasta retseptitagavara (tingimata olgu juures saaja nimi) ja esitada see 2013. aasta jaanuari alguses EALile.

Kui kellegi posti- või meiliaadress või telefoninumber muutub, teavitage sellest tingimata kohe ka EALi.

Nägemiseni!

Ell Väärtnõu

EALi seenioride sektsiooni juhataja

EALi uued liikmed

Aleksandr Zverev, sünd 15.12.1983. Lõpetanud 2008. aastal Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala. Töötab arhitektibüroos Emil Urbel OÜ arhitektina.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 207/07.06.2012.

Kaidi Õis, sünd 29.04.1985. Õppinud 2009. aastal arhitektuuri University College Corkis (Corki arhitektuuriõppe keskus). Lõpetanud 2010. aastal Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala, 2011. aastal läbinud

Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri konserveerimise ja restaureerimise täienduskoolituse. Töötab Stuudio b210s arhitektina.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 208/16.08.2012.

Karin Tõugu, sünd 16.05.1985. Õppinud aastatel 2008–2009 Oslos Arhitektuuri- ja Disainikõrgkoolis, lõpetanud 2010. aastal Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala. Töötab Stuudio b210s arhitektina.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 208/16.08.2012.

Kadri Klementi, sünd 11.10.1984. Lõpetanud 2008. aastal Gerrit Rietveld Academies arhitektuuri eriala, 2010. aastal Eesti Kunstiakadeemias linnamaastike eriala. Töötab Stuudio b210s arhitektina.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 208/16.08.2012.

Aet Ader, sünd 26.05.1985. Lõpetanud 2010. aastal Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala. Töötab Stuudio b210s arhitektina.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 208/16.08.2012

Ingrid Aasoja, sünd 21.11.1985. Õppinud 2008.–2009. aastal Virginia poli-tehnilises instituudis WAACis (Washington Alexandria Architecture Center) arhitektuuri ja linnaplaneerimise erialal, lõpetanud 2010. aastal Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala. Töötab Aasoja Projekt ASis arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 209/13.09.2012.

Tarmo Miller, sünd 30.05.1982. Lõpetanud 2009. aastal Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala. Töötab Arhitektuuribüroos Pluss arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 209/13.09.2012.

Kairi Rand

Ingrid Kormašov

Tänavu sügisel asus EALi kontorisse tööle kaks uut projektijuhti: Kairi Rand ja Ingrid Kormašov.

Kairi (sünd 31.03.1980) on pärit Saaremaalt ja õpib alates 2011. aastast EKAs kujunduskunsti. Aastail 2002–2012 töötas ta ASis KMG Ehitus juhiabina-personalispetsialistina.

EALis töötab Kairi projektijuhina alates 17. septembrist kolmel päeval nädalas. Tema praegused tegevusvaldkonnad on noortekogu projektid, aastavahetusseminar, EALi aastanäituse „LASN” Eesti ringreis ning ehitus- ja planeerimisseadusandluse töörühm.

Marie Hammer	18.01.1949–20.06.2012
Ingrid Mardi	15.10.1927–27.06.2012
Ilo Aarmann	16.03.1923–19.08.2012
Urve Alas	19.01.1927–19.09.2012
Inge Pehlta	26.01.1923–19.10.2012

Jaan Kuusemets, sünd 10.06.1979. Lõpetanud 2002. aastal Eesti Mereakadeemias merendusteaduskonna, 2010. aastal Tallinna Tehnikakõrgkoolis rakendusarhitektuuri eriala, 2012. aastal Brandenburgi Tehnoloogiaülikoolis arhitektuuri magistriõppe.
Töötab arhitektuuribüroos Dagopen OÜ arhitektina.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 211/11.10.2012.

Reedik Poopuu, sünd 03.07.1985. Lõpetanud 2011. aastal Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri eriala. Töötab arhitektuuribüroos Studio Tallinn.
Alus: EALi eestseisuse otsus nr 212/25.10.2012.

EALi uued töötajad

Ingrid (sünd 21.04.1967) on põline tallinlane. Ta on lõpetanud TÜ saksa filoloogina (1993) ja töötanud aastail 2003–2012 Saksa-Balti Kaubanduskojas nõunikuna.

EALis töötab Ingrid alates 22. oktoobrist täiskohaga. Tema tegevusvaldkonnad on vestlusringid, noore arhitekti preemia, arhitektuurikoda, BOS, suvepäevad 2013, autoriõiguse töörühm ja energiatõhususe töörühm.

EALi lahkunud liikmed

EALi noortekogu uued liikmed

Lidia Zarudnaja, sünd 12.11.1985. Lõpetanud 2009. aastal Peterburi riiklikus arhitektuuri ja ehituse ülikoolis arhitektuuri eriala, 2011. aastal Eesti Kunstiakadeemias maastikuarhitektuuri eriala. Töötab arhitektuuribü-

roos Miho OÜ arhitektina.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 207/07.06.2012.

Artur Staškevitš, sünd 20.08.1989. Õpib Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala 4. kursusel.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 209/13.09.2012.

Kadi Paluoja, sünd 31.10.1984. Lõpetanud 2011. aastal Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise eriala. Töötab arhitektuuribüroos AB Luhse & Tuhhal OÜ arhitekt-tehnikuna.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 207/07.06.2012.

Sille Pihlak, sünd 20.11.1985. Õppinud 2007. aastal Viini Tarbekunsti Ülikoolis tööstusdisaini (Studio Esslinger), lõpetanud 2009. aastal Eesti Kunstiakadeemias sisearhitektuuri eriala ja 2009. aastal bakalaureuseõpingud Viini Tarbekunsti Ülikoolis arhitektuuri erialal (Studio Wolf D. Prix), kus jätkab ka magistriõppes.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 209/13.09.2012.

Alvin Järving, sünd 01.07.1986. Viibinud 2011. aastal Viini Tarbekunsti Ülikooli arhitektuuriinstituudis (Studio Wolf D. Prix) ja 2012. aastal Delfti Tehnoloogia-ülikoolis (TU Delft, Studio Hyperbody) arhitektuuri

vahetusõpingutel. Õpib Eesti Kunstiakadeemias arhitektuuri ja linnaplaneerimise erialal.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 207/07.06.2012.

Johanna Jõekalda, sünd 08.05.1980. Lõpetanud Eesti Kunstiakadeemias arhitektiõppe kolm esimest aastat, jätkab magistriõpinguid Viini Tarbekunsti Ülikoolis arhitektuuri erialal.

Alus: EALi eestseisuse otsus nr 209/13.09.2012.

